

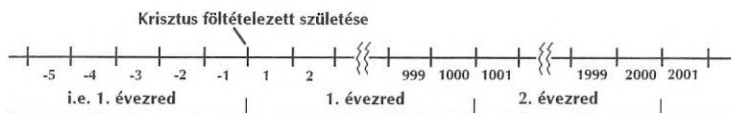
Hány év egy évezred?

Élvezettel olvastam az általam nagyon tisztelt és szeretett Ponori Thewrewk Aurél írását az évezred kezdetéről. Véggkövetkeztetésével azonban — mármint azzal, hogy az évezredet 2000. január 1-jén egyforma joggal kezdhetjük — nem tudok egyetérteni.

A cikk első fele (a három zsák arannyal) teljesen meggyőző, a kérdést elintézi. A második rész gondolatmenete azonban szerintem alapvetően hibás. Problémánk szempontjából természetesen eltekintünk attól, hogy Krisztus egyáltalán létezett-e, és ha igen, mikor született (tudjuk, hogy semmiképpen sem akkor, amikorra Dionysius Exiguus tette). Induljunk ki abból a hibás, de a kérdés tisztázását megkönnyítő feltevésből, hogy időszámításunk valóban Krisztus születésének időpontjával kezdődik, és akkor rögtön eszerint is számolták az éveket. Ebben az esetben a következőket kell figyelembe vennünk:

1. Az évezred (a Magyar Értelmező Kéziszótár szerint): „Ezer évből álló időszak”, ill. „Ez mint az időszámításunk kezdetétől számított időegység”. Tehát az évezred *per definitionem* teljes 1000 évből áll, s még szoros kivételként sem 999 évből.

2. A Dionysius Exiguus szerinti s ma is használt időskála 0 pontja nem lehet az 1. év, mert az nem *időpont*, hanem *időtartam*. A kiindulópont Krisztus föltételezett születése (ill. az ezutáni január 1-je), amit logikusan követ az 1. év, Krisztus életének 1. éve; és így tovább az 1000. évig, melynek *végével* Krisztus betöltötte 1000. évét, és 1001 elején kezdi a második ezret. Így a szemléltető diagram helyesebben így fest:

Eszerint az 1. évezred az 1. év január 1-jével kezdődött és 1000. december 31-ével végződött; a második évezred 1001. január 1-től 2000. december 31-ig tart, és 2001. január 1-jével kezdődik a 3. évezred.

Ezt támasztja alá pl. — számos hasonló hellyel együtt — az ismert csillagászok, C.W. Tombaugh és P. Moore által írott A sötétség bolygója c. könyv 42. lapján olvasható részlet a Ceres felfedezéséről: „... és 1801. január 1-jén — az új évszázad első napján — egy 8 magnitúdójú objektumot vett észre...”. A csillagászok tehát sosem kételkedtek benne, hogy a ...01-es évszámú év az évszázadok (és nyilván az évezredek) kezdete.

CSABA GYÖRGY GÁBOR